

Veltui jūs statysite bažnyčias, veltui remsite misijas, veltui steigsite mokyklas — visi tie jūsų darbai, visos tos jūsų pastangos nueis niekais jei jūs nesugebėsite vartoti apsigynimui ir užpuolmui to tinkamo ginklo, kokiuo yra gynyboje ir tikroji katalikiškoji spauda.

Popiežius Pius Dešimtas.

Kaip protas, taip ir patyrimas neleidžia mums tikėtis, kad tautos dora bujotų ten, kur tikybos principai bus atmesti.

Jurgis Washington

VOL. I Metai I.

Organas Am. Lietuvių Rymo-katalikų šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos.

No 9

"Entered as second-class matter September 22 1915. at the post office at Boston, Mass., under the Act of March 3, 1879."

SO. BOSTON, MASS., SPALIO (OCT.) 12 D. 1915 M.

Teutonai užėmė Bielgradą.

Kolumbo diena

Šiandien, spalio 12 d., yra Kolumbo diena. Kam nežinomas Kolumbo vardas ir jo nuopelnai? Kolumbo nuoveikalis, atradimas Amerikos yra vienas iš didžiausių nuotikių žmonių istorijoj.

Nuo Amerikos atradimo naujosios gėdynės istorija prasidėjo. Sename sviete nuo tada prasidėjo gyvenimo gyvenimas, smarkiai ėmė kilti civilizacija.

Kolumbas gali būti pavyzdžiu kiekvienam. Jo kantrybė, jo ištvermė, jo drąsa atrado naują pasaulį.

Prakilni amerikonių tauta prideramai pagerbia vyrą, kurs drąsuoliams davė kontinentą pilną nelieštų turtų ir gėrybių.

Brangus Kolumbo vardas kiekvienam krikščioniui. Kolumbas buvo uolus krikščionis. Jo gyvenimas buvo pilnas nepasisekimų, pilnas apylymių, susikrėtimų. Visą tai pernešė niekeno nepagundžiamas.

Suteikė žmonijai naują svietą, o už tai jam atsilyginta nedėkingumu, apšmeižimu ir kalinėjimu pasodinimu.

Kuomet jis išdėstydavo planus apie savo kelionę, tai buvo išniekinamas, išjuokiamas. Net vaikai gatvėse tyčiojosi iš jo. Jo planai buvo atmėtamai, kaip tušios svajonės. Tam, kuriam tikyba yra gyvenimo pamatu ir vedančia žvaigždė, nepasisekimai, vyčiai, pasipriešinimai nėra kliūtis, neatima tokiame energijos.

O Kolumbas buvo giliai tikinčių vyrų. Tas matosi iš vardo, kokį davė laivui ir labiausia iš to, jog atplaukęs naujon žemėn, pirmu dalyku pastatė kryžių ir dėkojo Visagalinčiam.

Mes lietuviai ir gi gyvename Kolumbo atraštoje žemėj. Ir mums to šlovingo vyro vardas brangus.

Kurs žmogus savęs nepažįsta, tas kitų pažinime klysta.

Kas blogą velija kitam, tai tankiai atsitink pačiam.

Nebesugaudys žodžių ištartų; kol vieną jų ištarsi, apmąstyk du kartu.

Niekuomet nesisavink to, kas priklauso prie kito.

Švelnumas ir mandagumas, suteik žmonių prielankumą.

Teisybė visad akiva, išplauk viršun kaip alyva.

Kurs tik girias ir didžiūjas, visuomet juokingu stojis.

Kurs tikrai nieko nežino, tas save gudriu vadina.

Kuris mėgsta pagyrimą, tas neturi supratimo.

O! pas jį smegenų, kaip kiauram puode košės.

Kaip jaunas nesimokys — pasenęs pakaušį krapštys.

Iš Karės Lauko.

TEUTONAI PAĖMĖ SERBIJOS SOSTINĘ.

Pereitos savaitės pabaigoje teutonai jau buvę susitvarkę palei Dunajų ir pradėjo smarkiai keltis per tą upę ir kartu per Savą ir Driną.

Tos teutonų jėgos daugiausia susideda iš austrų ir vengrų. Gerokai yra įmaišyta vokiečių. Oficeriai, tai veik visi vokiečiai.

Dabar teutonai yra susitvarę daug geriau, negu pereiną žiemą, kuomet jie buvo užsimanę pasmaugti Serbiją. Ir buvo pereiną žiemą paėmę Bielgradą, bet toliau paėję, gavo kailin ir buvo atgrusti atgal.

Serbija yra kalnuota šalis su dideliais grioviais ir praėjimais. Slapstantis tuose kalnuose galima gerai ginties. Tuose kalnuose ir austrai pereiną žiemą sutiko nelaimę. Po to teutonai paliko serbus ramybėje. Toje ramybėje jie išbuvo apie 8 mėnesius. Bet per tą laiką serbus novio baisios ligos, ypač šiltinės. Tos ligos paprovė arti 150,000 serbų. Dabar jau toms ligoms buvo pastotas kelias. Ir po kovos su ligomis reikia stoti kovon su teutoniais.

Šiuo tarpu teutonai gali pasmaugti nabagę Serbiją. Nes kur vokiečiai suplenuoja, kur jie užsispiria, tai jau turi būti viršus. Tai dabar norš vokiečiai turės ten daug varg oir nuostolių, bet spėti galima, kad jie prispaus serbus prie sienos.

KAIP BIELGRADAS KRITO.

Bielgradą gynė tikrai serbų avangardas. Jau matė, jog neatsilaikys ir tik buvo paliktas avangardas, kad tik vokiečiams dykai nepaduoti sostinė.

Bielgrade serbų buvo visuose užkampuose, užnamuose. Iš tų vietų vertė ugnį ant nepuolančių teutonų. Brangiai teutonams atsiėjo Bielgradas. Atkaklus, inirtę mušiai ėjo aplink kiekvieną namą.

Bielgradas buvo šturmuojamas von Mackensenu vedant. Tik jo armija inėjo Serbijos žemėn. Teutonai užėmė taipgi augstumas ir pietus ir į pietų rytus nuo sostinės.

Serbijos oficialiame pranešime skelbiama, kad mušiai eina palei Dunajų ir Savą. Kaikur serbai bloškė teutonų atgal per upę ir prie to padarė jiems didelių nuostolių. Tai atsitiko prie Drinos. Teutonai turėjo keltis atgal.

Serbai pamato, jog teutonai varysis pirmyn Moravos upės klion.

Dabar serbai laukia francūzų ir anglų talkon. Per kelias dienas į Salonikus išsėdavo anglų ir francūzų po 14,000 kas diena. Dabar daugiau apie tai nieko negirdėti.

Serbų didžioji armija randasi šalies gilumoje, kur patogiausia atsilaikyti. Į tas vietas pribūva francūzai ir anglai, kad sujungtomis spēkomis atremti teutonų.

Karės dalykų ir stovio žino-

Spalio 12 d. yra Kolumbo diena, diena Amerikos atradimo; švenčiama trylikoj valstijų. Čia parodoma tikrasis Kolumbo paveikslas (po tiesiai) ir Kolumbo biustas (po kairei).

vai sako, kad pirm 10 dienų teutonai neprieis prie didžiosios serbų armijos.

BULGARAI NEJUDA.

Kol kas bulgarai neliečia serbų. Gal žiuri, kaip teutonams klosis. Kiti net spėja, jog bulgarai nebandys briautis į Serbiją, nes tuomet talkininkai ir rusai imtų smarkiai bombarduoti Bulgarijos pajurinius miestus.

MUŠIAI SU RUSAIS.

Londonas. — Į vakarus nuo Pinko buvo mušiai durtuvais. Vokiečiai praneša, jog rusai buvo atmušti atgal.

Toliau vokiečiai giriiasi pasisekimais ties Dvinsku. Į vakarus nuo Slukitos vokiečiai paėmė rusų pozicijas ant fronto Smyliu. Be to vokiečiams teko 6 rusų oficeriai, 750 kareivių ir penki kulkosvaidžiai.

VOKIEČIŲ SUBMARINAI JUODOSE JURĖSE.

Petrogradas. — Į Bulgarijos pajuriniuose miestuose vokiečiai atgabenė savo submarinų. Jų turi jau Varnoj, kuri guli prie Juodosios jūros.

PAĖMĖ NAUJAS DRUVIETES.

Paryžius. — Francūzai paėmė Champagne apskrityje dar vieną druvietę. Ją paėmė po smarkios atakos.

BULGARIJOS CARAS IŠLEIDO MANIFESTĄ.

Bulgarijos caras manifestu paskelbė, jog bulgarams niekada neliukė, kaip tik stoti teutonų pusėn. Talkininkais nebuvę galima pasitikėti. Manifeste išreiškiama taipgi pilnas pasitikėjimas, kad teutonų šitoj karėj bus viršus.

ARMOTŲ PARODA.

Paryžius. — Francijos sostinėj Invalidų rūmų salėj atidaryta paroda vokiečių armotų, paimitų paskutiniuose mušiuose Champagne apskrityje. Didžios minios aplankė parodą. Buvo išstatyta ne vien armotės, bet taipgi orlaiviai, bomboms mesti įrankiai, kulkosvaidžiai ir tt.

Nedėlioje, spalio 10 d., paroda aplankė arti 200,000 žmonių.

ANGLIJOS OFICIERIO DARBAS.

Londonas. — Ypatigą dalyką atliko vienas Anglijos oficerias. Buvo tai Hughes. Jisai Marmorinėj jūrėj išlipo iš submarino ant plausto ir plaukė ant turkų pakraščio. Turkų revolverį, durtuvą, švilpuką dinamito geležinkelio draskymui. Jis prisikrapštė prie kranto dasigriebė prie turkų geležinkelio, įkasė dinamitą ir leidosi atgal. Kai mylią pabėgė, tai sprogo dinamitas. Daug skeveldų krito aplink jį. Paskui šoko jūrėn ir švilpuku duodamas signalą dasigavo iki submarino.

BULGARŲ NELEIS IS KANADOS.

Ottawa. — Kanados valdžia neleis bulgarams išvažiuoti iki karės pasibaigs. Tuomi jie bus sulaukyti nuo stojimo armijon, kuri veiks prieš talkininkus.

NETIKĖTAI PASOVĖ.

Vineyard Haven. — Kapitonas Ollivier ant garlaivio rodinėjo jurininkams naują šautuvą. Nežinojo, kad jį buvo užprovyta. Šautuvą pasidargino ir iššovė. Sunkiai sužeidė vieną jurininką.

VEJO GREITUMAS.

New Orleans. — Oro tyrinėjimo biuras paskelbė, jog laike baisiosios viesulos rugsėjo 29 d. vėjo greitumas ir smarkumas buvo ligšiol negirdėtas. Vėjas užė 122 myli valandoj. Tokio vėjo greitumo niekur Amerike dar nėra buvę.

Per 15 valandų vėjas užė 70 mylių, o 12 valandų po daugiau, kaip 80 valandų.

PREZIDENTO VESTUVĖS.

Washington, D. C. — Buvo prez. Wilsono plenuota vestuvės turėti gruodžio m. Dabar pranešama, jog vestuvės busią už trijų savaičių.

PABĖGELIAI TEKA PETROGRADAN.

Londonas. — Pabėgėlių Petrogradan pribūva kas diena po keleto tukstančių. Prie Varšavos stoties Anglijos ambasada aprūpina dalį pabėgėlių. Ambasadoriaus žmona darbuojasi tarp pabėgėlių. Vienas Rusijos didžturtis belankydamas pabėgėlius rado ambasadorienę bemandant pabėgėlių vaiką.

DARBININKŲ VADAS PALEISTA.

Trinidad, Colo. — John Lawson, mainierių vadas paleistas po kaucija \$35,000.

DIDIS CHINIEČIŲ SUVAŽIAVIMAS.

Pekinas. — Prez. Yuan-Shi-Kai paskelbė problemaciją, jog netolimoj ateityje bus suauktas didis chiniečių suvažiavimas. Tame suvažiavime bus svarstoma, kokios valdžios bus laikomasi — respublikoninės ar monarchinės. Tą problemaciją patvirtina valstybės taryba.

ROCKEFELLER BUVO PAVOJUJE.

Sunrise, Wyo. — John D. Rockefeller buvo nusileidęs į mainas, kurios randasi į rytus nuo Sunrise.

Jam besant mainoj užprovytas dinamitas buvo susprogdintas. Uolų skeveldai pasipylė į visas puses. Rockefeller tekinas dūmė saugėnėn vieton. Mat jis buvo atsiskyręs nuo kitų ir nepatėmijo, kai buvo duotas signalas, kad bus eksploduojamas dinamitas.

MOTERIMS NEVALIA EIT I SALIUNUS.

Springfield, Mass. — Šiame mieste užginta moterims eiti į salionus su bi kokiuo reikalu. Nei aukų rinkėjos negali eiti.

SUTVĖRĖ ORGANIZACIJĄ.

Konstantinopolis. — Vokiečiai ir turkai sudarė organizaciją padidimui komercijos tarp abiejų šalių. Enver Pasha yra prezidentu tos organizacijos.

PREZ. WILSON UŽ MOTERŲ TEISES.

Washington, D. C. — Prez. Wilson pasakė, jog balsuosias savo valstijoj už davimą moterims balsavimo teisės.

POPEŽIUS RAŠĖ SULTONUI.

Rymas. — Popiežiaus pasiuntinis Konstantinopolyje rašė Sv. Tėvui apie armenų novijimą. Popiežius savo ranka parašė sultonui laišką, kuriame užsistojė už armenus.

SULAIKĖ "BULGARUS."

Petrogradas. — Per Rumuniją keliavo iš Vokietijos 6,000 vyrų. Sakėsi esą Bulgarijos rezervistai. Bet Rumunijos valdžia nužiūrėjo, jog tai vokiečiai ir austrai, jog tai Austrijos ir Vokietijos inžinieriai ir oficeriai, keliaujanti darbuotis Bulgarijoj.

PERMAINĖ ADMIROLUS.

Paryžius. — Francijos admirolas de Lapayrere, kurs komandavo Viduržeminiį laivyną, atsistatydino dėl nesveikatos.

Jo vieton paskirtas viceadmirolas du Fournet.

BUVO PAVOJUJE.

Nantucket, — Žvejų laivas jūrėje prakiuro ir per 20 valandų buvo pavojuje nuskeisti. Pompomis ir viedrais vertė vandenį lauk. Laivas prakiuro smogtelėjęs uolon. Bet galop prisiirė prie krašto.

WOODEN VON HINDENBURG INTO WHICH NAILS ARE DRIVEN

Šelpkime badaujančią Lietuvą aukodami Tautos Fondui.

"DARBININKAS"

išėina utarninkais, ketvergais ir subatomis.

Leidžiamas Lietuvių R. K. Šv. Juozapo Darbininkų Sąjungos.

PRENUMERATA:

Metams \$3.00
Pusmečiui \$1.50
Trims mėnesiams 75c.

Atskiras numeris 3 c.

Laiškus ir pinigų siųskite adresu:

"DARBININKAS,"
242 W. Broadway,
SO. BOSTON, MASS.

"DARBININKAS,"

(The Worker)

The most popular Lithuanian Newspaper

published every Tuesday, Thursday, and Saturday by the St. Joseph's Lithuanian R. C. Association of Labor

SUBSCRIPTION RATES:

Yearly \$3.00
6 months \$1.50

Advertising rates on application

Address all communications to

"DARBININKAS,"

242 W. Broadway,

SO. BOSTON, MASS.

KAIP MUS PRIEMĖ.

Pasirodymas naujos darbininkų organizacijos ir jos organo "Darbininko" buvo taip sakant viena iš didesnių sensacijų mūsų išeivijos gyvenime.

Bet kada vieni iš socialistų plūdo ir keikėsi ypač už krikščionišką pagarbimą, kiti iš jų, o tarp — pačių mūsų laisvamanių tautiečių spauda stengėsi išspradžiū nuduoti išdidų ramumą ir paniekimą. Taip pasielgė "Lietuva" "Ateities" (senosios redakcijos), "Keleivis", "Vienybė Lietuvių", "Darbininkas" ir "Darbininkas", jau tik du numeriai paskaičiuoti, neiškentė ir iškilmingai apreiškė kad tai naujas klerikalas atsirado. Delko klerikalas? Gi delto, kad per du numerius nesusipėjo išguldėti politiskai ekonomijos ir išdėstyti visos savo programos ir dar delto kad "Darbininko" bendradarbis Striukas lietuvių ciciklo lūposna indėjo žodžius: mes, socialistai, jokios tvarkos nepripažįstame. Sako, kaip taip galima, sakytai apie visą socializmą! Tai ne krikščioniška, tai klerikališka. Kas kita, girdi, jeigu tai būtų taikoma tik mūsų klerikalams socialistams. "Vien. Liet." pastabų rašėjas nei neapžiūrėjo kaip dailiai i buvę įlindo. Juk Striukas aiškiausiai ir taikiai tai tik mūsų socialistams.

Tad ko-gi reikėjo užpildinti? Bet tiems ponams užėjo noras išpravadžiūti "Darbininką" vis viena, ar tu kaltas, ar nekaltas, gulki ir jau.

Pažink mūsų galybę. Norim, tai ir periam kaili. Bet žinote ką, Tamistėlės? Kada nors mums, lietuviams katalikams, tie pravardžiavimai atsibos; jeigu jūs patys gera valia mandagumo nepanorėsite išmokyti — mes turėsime ieškoti būdo, kaip jus priversti būti mandagiais. Mes nesibylinsime, neigi atsakysime jums pravardžiavimais. Bet mes mokėsime surasti jūsų neprielankią pusę.

Visai kitiškai ir mus pažvelgė naujoji "Ateities" redakcija. Šiai reikia pripažinti, jog ji daug toliau žiūri, negu kiti mūsų priešininkai. Gal niekas taip gerai nesupranta ir taip gilia neatjaucia pavojaus, kurs kila išdykusių lietuvių laisvamanybei iš pusės lietuvių katalikų judėjimo, kaip tai naujas "Ateities" redaktorius. Apie L. D. S. ir "Darbininką" jis išsyk pasakė, jog seka atidžiai ir žymi savo laikraštyje, ką kiti visi laikraščiai apie "Darbininką" pasako. (Žiūr. 42 Ateities numerį).

Jisai bijo ir Katalikų Federacijos, kuri labai vykusiai stiprinanti "Katalikiškai-klerikališkąją" srovę.

Tiesa, jisai ramina save mintimi, kad, girdi, katalikai išjūdinės minias, jas šiek tiek pršvies, o paskui, gird, jie, pirmeiviai laisvamaniai, paims patį savo rankas, tik jisai liepia saviškiams, prisimygdamas — dirbti ir sėti.

Ar tos minios, atgijusios tautiškai ir katalikiškai — panorės eiti pas juos, į laisvamanybės gardelį, tai jau kitas klausimas. Bet kam čia tuo klausimu galvą sau kvaršinus, reikia gi šiek tiek ir tikėjimo turėti. Juk ir laisvamaniai ir kiti nors turi tikėti.

Bet kartais užėina jiems juodos mintys, kai ima apžvalgi nėti savo veikėjus ir "Jų nuveiktus darbus." 42-ame "Ateities" numeryje redakcija štai ką sako apie naująjį darbininkų judėjimą ir apie saviškius.

"Tuo tarpu naujasis taip vadinamų katalikų darbininkų judėjimas su savo organu gali sulaukti didelę rolę mūsų visame gyvenime, ir svarbiausia, toji jo rolė nei kiek nesumažės, ar mes jam dantis rodysime ar užsimerkė busime ir sau stengsimies įsikalbėti, busių nieko visai nėra.

Turime neužmiršti, kad dirva tokiame judėjime lietuviuose yra gana didelė. Tie tris tūkstančiai Lietuvių Socialistų Sąjungos narių ir klerikališka — daugiausia kelesdešimt tūkstančių narių kitose "tautiškose" arba "pirmieiviskose" organizacijose, palyginti, yra tik dalelė prieš visą Amerikos lietuvių minią. Rodos toji minia ligšiol buvo nusų "šviečiama." Daug iš jų yra "laisvamanių" ir "pirmieivių." Bet tik prisizūreikime tiems nesenai mūsų iškeptiems ir "laisvamaniams" ir "pirmieiviams" arčiau, tik pasirausime po jų vidų, tai be vienos — antros mokslo žinių nuotrupos ir be skiepijimo iškiepijimo dažnai visai tuščios kunigų ir tikėjimo neapykantos beveik nieko daugiau neradime. Ką

mes duodame žmonėms vieton bažnytinį pamaldų? — Paprastai — menkiausias, dažnai visai be estetikos ir žemiausios rūšies neva "teatro" paveikslus, geriausiame atsitikime — blogai, be rimto prisirengimo atliktus istoriškų ar kt. teatro veikalus. Ką duodame vieton kunigų ir jų pamokslų? — Paprastai — vien tarptautiškų žodžių virtynę temokančius kalbėtojus, dažnai "kunigo" Mokauso ir "Bimbos" pamokslus, geriausiame atsitikime — "garsius kalbėtojus" su nepriemtomis ir da dažnai be turinio kalbomis. Jei pridėti tai dažnai be ribų nachališkumą, su kokiuo mūsų kalbėtojai žaistė žaidžia klausytojų giliausius ir švenčiausius įsitikinimus, — tai turi būti aišku, kad tikybne spalva nudažytam darbininkų judėjimui dirva yra didelė."

Taip, šventa teisybė. Mums dirva yra didelė. Ir mes ją ne tik, Dievui padedant, puresime, bet ir sėklą įsėsime, (ir paskui dar laistysime ir prižiūrėsime, kad kartais koks neprietelis užėjęs neprisėtų kūkilių.

KAIP MES PERSISKYRĖME POLITIKOS KLAUSYME.
Nesenai "Ateitis" pastebėjo, kad visos klerikališkai katalikiškas sparnas (taip jie vadina lietuvių katalikus) pasirodęs esąs šalininku Rusijos ir tautininkų. Taip, ištikrųjų taip ir yra. Mes gi nuo savės dar pastebėjome, kad visos mūsų pirmieiviškai laisvamaniškas sparnas yra šalininkas teutonų. Kaip mūsų socialistai laukia teutonų pergalės, apie tai visi jau žinome.

Nesenai skaitėme žinią, kad visi Vilniaus lietuviai pirmieiviai, laisvamaniai nutarė pasilikti Vilnuje ir taikintis prie naujų sąlygų, tuo tarpu kada Lietuvių Draugijos š. nuk. nuo K. Komitetas Vilnių palikęs ir dalis jo nuvažiavusi į Petrogradą, kita gi dalis apsisistojusi Ploceke. Mūsų moksleiviai irgi įsikūrė sau lizdus Rusijos miestuose. Vadinasi visi jie tikėjo ir laukė rusų pergalės. O mes žinome, kad L. Š. Dr. Komitete buvo susispietę visi lietuvių vadai (tik ne laisvamaniai)

Pats "Ateities" redaktorius, nors pirma ir rašinėjo ilgiausius straipsnius į "Tėvynę" apie tai, kad mums geriau bus po Rusiją pasilikus, dabar ima kreipti išpalengvo savo širdį į vokiečių pusę: gina jurtusiai Gaigalaiti nuo "Kataliko" užpuolimų, o lietuvių Katalikų klausia: ką, gird, jie darys, jeigu Lietuva ištikrųjį liks po Vokiečių. Tuojau ir atsakome. Po Vokiečių būdami mes stovėsime ant sargybos tautybės ir tikėjimo. Ir mes tikri esame, jog su mumis Vokiečiai daug labiau skaitytusi, negu su pirmieiviais laisvamaniais, kure vokiečiams būtų labai gera medžiaga germanizacijoje. Mes gi, brangindami ir gindami savo tikybą nuo vokiečių liuterių, pasekmingiausiai galėsime apginti ir tautybę.

Iš tokio pasiskardymo mes padarytume šit kokią išvadą: Ar būsime po Rusiją, ar po Vokietiją tikraisiais sargais ir gaivintojais tautybės bus lietuvių katalikai. Jeigu jie šendien labiau linksta prie Rusijos, tai tik delto, kad nujačia, jog esant po Rusiją lengviau bus tautą sustiprinti ir išauginti

Visako pas mus, amerikiečius, pasitaiko. Amerikos lietuviai taip priprato prie nepaprastų kovų, kad negali be jų apsieiti nei trumpos valandos. Tarsi visas amerikiečių lietuvių gyvenimas vien ant susirėmimų remiasi. Iš dalies gal tai ir geras apsieikimas. Žmonės, rengdamies savo prie-

šus pergalėti, tobulinasi, dauges ingija žinių ir tuomi pačių pakelia visuomenišką susipratimą.

Bet kova kovai nelygi. Vieni grumiasi už augštesnius tikslus, pagerinimą žmonių padėjimo, patobulinimą atskirų luomų. Prie tos rūšies kovų galime, be ilgų išvedžiojimų, priskirti Blaivybės klausimą, Moterų naujai apsieikusių judėjimą, Katalikų visuomenės bruzdėjimą, jaunimo kilią ir, kas už vis svarbiausia, lietuvių darbininkų pasitenimą iškovoti sau priguliniąjį jiem nuo amžių šviesesnę ateitį. Dabartinio laiku tik bejausmis, bejėgis žmogutis nesupras, jog darbininkai, šiūmi kartu lietuviai, pakildami inėi i mus vidutinį gyvenimą daug švarumo, tobulo ir naudingosio veikimo. Darbininkų klesia kuomet tamsi, nesimpatiška savo ydoms, žmoniškais pajautimais, įsivyravusiu jų tarpe girtavimu. Kada-gi darbininkas susipranda, jis netik save lavina, bet sykiu ir savo vadus mokina, nes pas jį daugias randasi pritrinimo, neretai sveiko proto, paremto ant širdies jausmų. Inteligentas, šviesolis nors ir yra augščiau pakilęs už savo brolių vargdienį darbininką, bet dažnai pačiuose paprasčiausiuose gyvenimo apsieikimuose suklumpa, nepažindamas to gyvenimo, kaip jis ištikrųjį yra.

Šviesesnės tautos gali jau pasidžiaugti savo darbininkiškos klesos suaugimu į vieną stiprią organizuotą masę. Anglijos darbininkai, Prancūzijos kaimiečiai, Amerikos proletarijatas (ne socialistiškas) galinga savo spēka verčia su jais skaitytis valdžią ir kapitalistus, kurie gerai suprastadi, jog darbininkas, atbūdęs iš ilgo snaulio, siekia už vairo, nusi- lėdžia ir tariasi su juomi, žinoma, iš pradžių labai nenomomis.

Visose mažesnėse ir didesnėse tautose, jų didžiūma — darbininkai subruzo. Prie to judėjimo gal tik neprisidėjo lietuviai, kurie turėdami daugybę kitų svarbių reikalų nuveikti, ir negalėjo stoti prie bendros kovos už buvį. Savąsias kovas už principus, nuomones bei partijas, prie to neprisirengimas pastumėjo lietuvių darbininko atbūdimą į tolimesnę ateitį. Tas tolimesnis laikas negalėjo trauktis amžius. Ir štai, šiandien, su džiaugsmu mes pastebime lietuvių darbininko pasikilimą į vergiško padėjimo ir bepradedantį kovoti. Nauja kova prasidėjo. Ne žvanga toje kovojė ginklai, negaudžia kanuolės ir nesitaško krauju imamas tvirtumas. Ramiausiu būdu, civilizacijos ne revoliucijos keiliu lietuvis darbininkas stojo prie darbo.

Ir kaip nuosekliai tą darbą pradėjo! Kuomet kiti luomai kovą pradėdavo iš viršaus, pasistengdami pirmiausia sukelti žmogaus kūno pageidavimus, lietuvis darbininkas tvėrėsi būlinti dvasią, kaip akstiną viso veikimo. Suprato mūsų mažieji broliai ir sesers, kad darbo pasiekimas pasiremia ant sveiko proto.

Amerikos lietuviai, prikeldami darbininkas prie darbo, iš syk pažymėjo, kad ne tvers ant žemės rojus, negaudys karvelėlių padangėse, bet dirbs darbą.

Pradedant organizuotis, pasistengta ingyti savo laikraštį. Tuomi jau daug išlaimėta, ypač, kad tas laikraštis pačių darbininkų savastis ir jų pačių prirašytas; iš pirmų žingsnių matoma ten tiek daug ir darbininko lietuvių nuvargusios kruutinės išplaukusiu jausmų, gerų, prakilnių, kad stebėsi žmogus ir džiaugėsi su jais susipažinęs. Artimi jie brangūs, sadūvi. Buvau manęs iš pradžių, jog lietuvis darbininkas, kaip tai dažnai su kitais pasitaiko, paklius po sentimentaliskumo

dvasia. Verks, dėjuos, vargelius savo pasakuos. Dabar, nuodugniau susipažinęs su L. D. S. tikslu, atidžiai perskaitęs "Darbininko" pirmuosius numerius, pakeičiau savo pažiūras kas link lietuvių darbininkų judėjimo.

Mažai ten sentimentaliskumo, dar mažiau raudų. Visame kame pastovumas, tvirtumas ir tiek entuziazmo, kad nejučiomis su jais sykiu pradedi tvirtai tikėti į pradėtojo darbo milžiniškus vaisius.

Iš prigimties esu pesimistu, ieškau kiekviename naujame apsieikime kreivų takelių, bet čia pesimizmas danginasi į amžinatas ir tavo sielą, jausmus pavergia naujosios kovos pabudžiai.

Darbininkas tave paglemžia ir jau esi jo dalimi, viso naujo veikimo nors menkutė, bet visgi dalelė.

Norėjau, pradėdamas šį rašinėlį, pripasakoti daug apie darbininkus, jų padėjimą, — atleiskite, gerbiamieji, neįstengiu. Taip nesinori šiandieną mokinti, kitiems lenkeijas drožti, kad peikdamas sentimentus, pats po jų intekme pakliuvau. Turbut "Darbininkas" man pasakė vieną lygšiol man nežinomą tiesą ir sugriandinau.

Prisieina dar linkėti naujam darbu pasiekimo. Taip bent kiti daro. Aš to nedarysiu. Kas nori telinki, tesidžiaugia, tepageidauja, aš-gi tikiu ir to man užtenka.

Linkėjimai išsunkia kaip ir neužsitikėjimą kitų darbu. Anejojimui gimdo. Nejauciū šiūmi tarpu tokių jausmų, jei kada prisieiti tą pergyventi, tai tada apie tai kalbėsime.

L. D. S. ir jos organas "Darbininkas" man suteikė naujų spēkų prie naujų kovų, už tai lai būna jiems — ačiū.

Naujausios kovos obalsiu sykiu su Darbininku pasirenku — Pažangos kelias prie tikslo.

Chicago, Ill. Jonas.

mes duodame žmonėms vieton bažnytinį pamaldų? — Paprastai — menkiausias, dažnai visai be estetikos ir žemiausios rūšies neva "teatro" paveikslus, geriausiame atsitikime — blogai, be rimto prisirengimo atliktus istoriškų ar kt. teatro veikalus. Ką duodame vieton kunigų ir jų pamokslų? — Paprastai — vien tarptautiškų žodžių virtynę temokančius kalbėtojus, dažnai "kunigo" Mokauso ir "Bimbos" pamokslus, geriausiame atsitikime — "garsius kalbėtojus" su nepriemtomis ir da dažnai be turinio kalbomis. Jei pridėti tai dažnai be ribų nachališkumą, su kokiuo mūsų kalbėtojai žaistė žaidžia klausytojų giliausius ir švenčiausius įsitikinimus, — tai turi būti aišku, kad tikybne spalva nudažytam darbininkų judėjimui dirva yra didelė."

Taip, šventa teisybė. Mums dirva yra didelė. Ir mes ją ne tik, Dievui padedant, puresime, bet ir sėklą įsėsime, (ir paskui dar laistysime ir prižiūrėsime, kad kartais koks neprietelis užėjęs neprisėtų kūkilių.

KAIP MES PERSISKYRĖME POLITIKOS KLAUSYME.
Nesenai "Ateitis" pastebėjo, kad visos klerikališkai katalikiškas sparnas (taip jie vadina lietuvių katalikus) pasirodęs esąs šalininku Rusijos ir tautininkų. Taip, ištikrųjų taip ir yra. Mes gi nuo savės dar pastebėjome, kad visos mūsų pirmieiviškai laisvamaniškas sparnas yra šalininkas teutonų. Kaip mūsų socialistai laukia teutonų pergalės, apie tai visi jau žinome.

Nesenai skaitėme žinią, kad visi Vilniaus lietuviai pirmieiviai, laisvamaniai nutarė pasilikti Vilnuje ir taikintis prie naujų sąlygų, tuo tarpu kada Lietuvių Draugijos š. nuk. nuo K. Komitetas Vilnių palikęs ir dalis jo nuvažiavusi į Petrogradą, kita gi dalis apsisistojusi Ploceke. Mūsų moksleiviai irgi įsikūrė sau lizdus Rusijos miestuose. Vadinasi visi jie tikėjo ir laukė rusų pergalės. O mes žinome, kad L. Š. Dr. Komitete buvo susispietę visi lietuvių vadai (tik ne laisvamaniai)

Pats "Ateities" redaktorius, nors pirma ir rašinėjo ilgiausius straipsnius į "Tėvynę" apie tai, kad mums geriau bus po Rusiją pasilikus, dabar ima kreipti išpalengvo savo širdį į vokiečių pusę: gina jurtusiai Gaigalaiti nuo "Kataliko" užpuolimų, o lietuvių Katalikų klausia: ką, gird, jie darys, jeigu Lietuva ištikrųjį liks po Vokiečių. Tuojau ir atsakome. Po Vokiečių būdami mes stovėsime ant sargybos tautybės ir tikėjimo. Ir mes tikri esame, jog su mumis Vokiečiai daug labiau skaitytusi, negu su pirmieiviais laisvamaniais, kure vokiečiams būtų labai gera medžiaga germanizacijoje. Mes gi, brangindami ir gindami savo tikybą nuo vokiečių liuterių, pasekmingiausiai galėsime apginti ir tautybę.

Iš tokio pasiskardymo mes padarytume šit kokią išvadą: Ar būsime po Rusiją, ar po Vokietiją tikraisiais sargais ir gaivintojais tautybės bus lietuvių katalikai. Jeigu jie šendien labiau linksta prie Rusijos, tai tik delto, kad nujačia, jog esant po Rusiją lengviau bus tautą sustiprinti ir išauginti

Visako pas mus, amerikiečius, pasitaiko. Amerikos lietuviai taip priprato prie nepaprastų kovų, kad negali be jų apsieiti nei trumpos valandos. Tarsi visas amerikiečių lietuvių gyvenimas vien ant susirėmimų remiasi. Iš dalies gal tai ir geras apsieikimas. Žmonės, rengdamies savo prie-

šus pergalėti, tobulinasi, dauges ingija žinių ir tuomi pačių pakelia visuomenišką susipratimą.

Bet kova kovai nelygi. Vieni grumiasi už augštesnius tikslus, pagerinimą žmonių padėjimo, patobulinimą atskirų luomų. Prie tos rūšies kovų galime, be ilgų išvedžiojimų, priskirti Blaivybės klausimą, Moterų naujai apsieikusių judėjimą, Katalikų visuomenės bruzdėjimą, jaunimo kilią ir, kas už vis svarbiausia, lietuvių darbininkų pasitenimą iškovoti sau priguliniąjį jiem nuo amžių šviesesnę ateitį. Dabartinio laiku tik bejausmis, bejėgis žmogutis nesupras, jog darbininkai, šiūmi kartu lietuviai, pakildami inėi i mus vidutinį gyvenimą daug švarumo, tobulo ir naudingosio veikimo. Darbininkų klesia kuomet tamsi, nesimpatiška savo ydoms, žmoniškais pajautimais, įsivyravusiu jų tarpe girtavimu. Kada-gi darbininkas susipranda, jis netik save lavina, bet sykiu ir savo vadus mokina, nes pas jį daugias randasi pritrinimo, neretai sveiko proto, paremto ant širdies jausmų. Inteligentas, šviesolis nors ir yra augščiau pakilęs už savo brolių vargdienį darbininką, bet dažnai pačiuose paprasčiausiuose gyvenimo apsieikimuose suklumpa, nepažindamas to gyvenimo, kaip jis ištikrųjį yra.

Šviesesnės tautos gali jau pasidžiaugti savo darbininkiškos klesos suaugimu į vieną stiprią organizuotą masę. Anglijos darbininkai, Prancūzijos kaimiečiai, Amerikos proletarijatas (ne socialistiškas) galinga savo spēka verčia su jais skaitytis valdžią ir kapitalistus, kurie gerai suprastadi, jog darbininkas, atbūdęs iš ilgo snaulio, siekia už vairo, nusi- lėdžia ir tariasi su juomi, žinoma, iš pradžių labai nenomomis.

Visose mažesnėse ir didesnėse tautose, jų didžiūma — darbininkai subruzo. Prie to judėjimo gal tik neprisidėjo lietuviai, kurie turėdami daugybę kitų svarbių reikalų nuveikti, ir negalėjo stoti prie bendros kovos už buvį. Savąsias kovas už principus, nuomones bei partijas, prie to neprisirengimas pastumėjo lietuvių darbininko atbūdimą į tolimesnę ateitį. Tas tolimesnis laikas negalėjo trauktis amžius. Ir štai, šiandien, su džiaugsmu mes pastebime lietuvių darbininko pasikilimą į vergiško padėjimo ir bepradedantį kovoti. Nauja kova prasidėjo. Ne žvanga toje kovojė ginklai, negaudžia kanuolės ir nesitaško krauju imamas tvirtumas. Ramiausiu būdu, civilizacijos ne revoliucijos keiliu lietuvis darbininkas stojo prie darbo.

Ir kaip nuosekliai tą darbą pradėjo! Kuomet kiti luomai kovą pradėdavo iš viršaus, pasistengdami pirmiausia sukelti žmogaus kūno pageidavimus, lietuvis darbininkas tvėrėsi būlinti dvasią, kaip akstiną viso veikimo. Suprato mūsų mažieji broliai ir sesers, kad darbo pasiekimas pasiremia ant sveiko proto.

Amerikos lietuviai, prikeldami darbininkas prie darbo, iš syk pažymėjo, kad ne tvers ant žemės rojus, negaudys karvelėlių padangėse, bet dirbs darbą.

Pradedant organizuotis, pasistengta ingyti savo laikraštį. Tuomi jau daug išlaimėta, ypač, kad tas laikraštis pačių darbininkų savastis ir jų pačių prirašytas; iš pirmų žingsnių matoma ten tiek daug ir darbininko lietuvių nuvargusios kruutinės išplaukusiu jausmų, gerų, prakilnių, kad stebėsi žmogus ir džiaugėsi su jais susipažinęs. Artimi jie brangūs, sadūvi. Buvau manęs iš pradžių, jog lietuvis darbininkas, kaip tai dažnai su kitais pasitaiko, paklius po sentimentaliskumo

dvasia. Verks, dėjuos, vargelius savo pasakuos. Dabar, nuodugniau susipažinęs su L. D. S. tikslu, atidžiai perskaitęs "Darbininko" pirmuosius numerius, pakeičiau savo pažiūras kas link lietuvių darbininkų judėjimo.

Mažai ten sentimentaliskumo, dar mažiau raudų. Visame kame pastovumas, tvirtumas ir tiek entuziazmo, kad nejučiomis su jais sykiu pradedi tvirtai tikėti į pradėtojo darbo milžiniškus vaisius.

Iš prigimties esu pesimistu, ieškau kiekviename naujame apsieikime kreivų takelių, bet čia pesimizmas danginasi į amžinatas ir tavo sielą, jausmus pavergia naujosios kovos pabudžiai.

Darbininkas tave paglemžia ir jau esi jo dalimi, viso naujo veikimo nors menkutė, bet visgi dalelė.

Norėjau, pradėdamas šį rašinėlį, pripasakoti daug apie darbininkus, jų padėjimą, — atleiskite, gerbiamieji, neįstengiu. Taip nesinori šiandieną mokinti, kitiems lenkeijas drožti, kad peikdamas sentimentus, pats po jų intekme pakliuvau. Turbut "Darbininkas" man pasakė vieną lygšiol man nežinomą tiesą ir sugriandinau.

Prisieina dar linkėti naujam darbu pasiekimo. Taip bent kiti daro. Aš to nedarysiu. Kas nori telinki, tesidžiaugia, tepageidauja, aš-gi tikiu ir to man užtenka.

Linkėjimai išsunkia kaip ir neužsitikėjimą kitų darbu. Anejojimui gimdo. Nejauciū šiūmi tarpu tokių jausmų, jei kada prisieiti tą pergyventi, tai tada apie tai kalbėsime.

L. D. S. ir jos organas "Darbininkas" man suteikė naujų spēkų prie naujų kovų, už tai lai būna jiems — ačiū.

Naujausios kovos obalsiu sykiu su Darbininku pasirenku — Pažangos kelias prie tikslo.

Chicago, Ill. Jonas.

mes duodame žmonėms vieton bažnytinį pamaldų? — Paprastai — menkiausias, dažnai visai be estetikos ir žemiausios rūšies neva "teatro" paveikslus, geriausiame atsitikime — blogai, be rimto prisirengimo atliktus istoriškų ar kt. teatro veikalus. Ką duodame vieton kunigų ir jų pamokslų? — Paprastai — vien tarptautiškų žodžių virtynę temokančius kalbėtojus, dažnai "kunigo" Mokauso ir "Bimbos" pamokslus, geriausiame atsitikime — "garsius kalbėtojus" su nepriemtomis ir da dažnai be turinio kalbomis. Jei pridėti tai dažnai be ribų nachališkumą, su kokiuo mūsų kalbėtojai žaistė žaidžia klausytojų giliausius ir švenčiausius įsitikinimus, — tai turi būti aišku, kad tikybne spalva nudažytam darbininkų judėjimui dirva yra didelė."

Taip, šventa teisybė. Mums dirva yra didelė. Ir mes ją ne tik, Dievui padedant, puresime, bet ir sėklą įsėsime, (ir paskui dar laistysime ir prižiūrėsime, kad kartais koks neprietelis užėjęs neprisėtų kūkilių.

KAIP MES PERSISKYRĖME POLITIKOS KLAUSYME.
Nesenai "Ateitis" pastebėjo, kad visos klerikališkai katalikiškas sparnas (taip jie vadina lietuvių katalikus) pasirodęs esąs šalininku Rusijos ir tautininkų. Taip, ištikrųjų taip ir yra. Mes gi nuo savės dar pastebėjome, kad visos mūsų pirmieiviškai laisvamaniškas sparnas yra šalininkas teutonų. Kaip mūsų socialistai laukia teutonų pergalės, apie tai visi jau žinome.

Nesenai skaitėme žinią, kad visi Vilniaus lietuviai pirmieiviai, laisvamaniai nutarė pasilikti Vilnuje ir taikintis prie naujų sąlygų, tuo tarpu kada Lietuvių Draugijos š. nuk. nuo K. Komitetas Vilnių palikęs ir dalis jo nuvažiavusi į Petrogradą, kita gi dalis apsisistojusi Ploceke. Mūsų moksleiviai irgi įsikūrė sau lizdus Rusijos miestuose. Vadinasi visi jie tikėjo ir laukė rusų pergalės. O mes žinome, kad L. Š. Dr. Komitete buvo susispietę visi lietuvių vadai (tik ne laisvamaniai)

Pats "Ateities" redaktorius, nors pirma ir rašinėjo ilgiausius straipsnius į "Tėvynę" apie tai, kad mums geriau bus po Rusiją pasilikus, dabar ima kreipti išpalengvo savo širdį į vokiečių pusę: gina jurtusiai Gaigalaiti nuo "Kataliko" užpuolimų, o lietuvių Katalikų klausia: ką, gird, jie darys, jeigu Lietuva ištikrųjį liks po Vokiečių. Tuojau ir atsakome. Po Vokiečių būdami mes stovėsime ant sargybos tautybės ir tikėjimo. Ir mes tikri esame, jog su mumis Vokiečiai daug labiau skaitytusi, negu su pirmieiviais laisvamaniais, kure vokiečiams būtų labai gera medžiaga germanizacijoje. Mes gi, brangindami ir gindami savo tikybą nuo vokiečių liuterių, pasekmingiausiai galėsime apginti ir tautybę.

Iš tokio pasiskardymo mes padarytume šit kokią išvadą: Ar būsime po Rusiją, ar po Vokietiją tikraisiais sargais ir gaivintojais tautybės bus lietuvių katalikai. Jeigu jie šendien labiau linksta prie Rusijos, tai tik delto, kad nujačia, jog esant po Rusiją lengviau bus tautą sustiprinti ir išauginti

Visako pas mus, amerikiečius, pasitaiko. Amerikos lietuviai taip priprato prie nepaprastų kovų, kad negali be jų apsieiti nei trumpos valandos. Tarsi visas amerikiečių lietuvių gyvenimas vien ant susirėmimų remiasi. Iš dalies gal tai ir geras apsieikimas. Žmonės, rengdamies savo prie-

šus pergalėti, tobulinasi, dauges ingija žinių ir tuomi pačių pakelia visuomenišką susipratimą.

Bet kova kovai nelygi. Vieni grumiasi už augštesnius tikslus, pagerinimą žmonių padėjimo, patobulinimą atskirų luomų. Prie tos rūšies kovų galime, be ilgų išvedžiojimų, priskirti Blaivybės klausimą, Moterų naujai apsieikusių judėjimą, Katalikų visuomenės bruzdėjimą, jaunimo kilią ir, kas už vis svarbiausia, lietuvių darbininkų pasitenimą iškovoti sau priguliniąjį jiem nuo amžių šviesesnę ateitį. Dabartinio laiku tik bejausmis, bejėgis žmogutis nesupras, jog darbininkai, šiūmi kartu lietuviai, pakildami inėi i mus vidutinį gyvenimą daug švarumo, tobulo ir naudingosio veikimo. Darbininkų klesia kuomet tamsi, nesimpatiška savo ydoms, žmoniškais pajautimais, įsivyravusiu jų tarpe girtavimu. Kada-gi darbininkas susipranda, jis netik save lavina, bet sykiu ir savo vadus mokina, nes pas jį daugias randasi pritrinimo, neretai sveiko proto, paremto ant širdies jausmų. Inteligentas, šviesolis nors ir yra augščiau pakilęs už savo brolių vargdienį darbininką, bet dažnai pačiuose paprasčiausiuose gyvenimo apsieikimuose suklumpa, nepažindamas to gyvenimo, kaip jis ištikrųjį yra.

Šviesesnės tautos gali jau pasidžiaugti savo darbininkiškos klesos suaugimu į vieną stiprią organizuotą masę. Anglijos darbininkai, Prancūzijos kaimiečiai, Amerikos proletarijatas (ne socialistiškas) galinga savo spēka verčia su jais skaitytis valdžią ir kapitalistus, kurie gerai suprastadi, jog darbininkas, atbūdęs iš ilgo snaulio, siekia už vairo, nusi- lėdžia ir tariasi su juomi, žinoma, iš pradžių labai nenomomis.

Visose mažesnėse ir didesn

Kas girdėt čia.

MONTELLO, MASS.

Naudingos pamokos moterims.

Utminko vakare man teko būti Šv. Roko svetainėje Montello Mass. Atradau tenai nemažą būrelį moterų susirinkusių pasimokyti, kaip sutaisyti vaisius ant žiemos. Beveik visos susirinkusios moterys tai buvo narės N. P. P. Sv. dr-jos. 7:30 v. vakare atvyko mokytojai, kurie buvo pakviesti ten duoti tą pamoką. Vienas tai buvo p. M. D. Lineol, kuris daugiausiai užsiima darbu tarpe utininkų. Antra buvo p-lė Kingman, mokiusis Massachusetts valstijos Agrikultūros Mokykloje.

Visų pirmu p. M. D. Lineol paaiškino, kad jį siunčia Plymouth County Trust Kompanija, viena iš vietinių bankų, padaryti artimesnius ryšius tarpe virš minėtos bankos ir žmonių. Jo ir jo pagalbininkų uždutis yra rengti viešas demonstracijas ir prirodinti, kaip žmonės gali suėdyti pinigų vartojant geriausią sistemą prie išdirbimo žemės ir prie pagaminimo valgių. Žmonės, neišleidami tiek daug pinigų už valgius galės daugiau sutaupyti ir tada bus žmonėms nauda ir bankai. Po jo p-lė Kingman pradėjo savo pamoką. Ji aiškino, kad rudens laikas galima vaisius pirkti pigiai ir kad žiemos laikas vaisių arba negalima suvisu gauti ar jie labai brangūs. Ji tada nurodinėjo, kaip tuos vaisius galima sutaisyti ir stiklines bonkas ir jie laikysis be sugedimo per visą žiemą. Tada galės moterys savo šeimynom pagaminti gardžiausius pietus su mažu iškašiu.

Vėliau "Darbininke" paduosime pilną p-lės Kingman kalbą. Svarbesnįjį punktą kalbos buvo išaiškinti lietuviškai.

Po pamokos p. Lineol buvo taip užgandintas, kad moterys parodė tokį prijaunimą laike pamokos kad pasizadėjo sudėti visus pamokinimus kas link vaisių pagaminimo išversdinti lietuviškai ir atspausdinti knygelės formoje. Tas knygelės siuntinės dykai visoms moterims, kurios tik prisius adrešus. Kai knygelė bus gatava, tai pranešiu, kur bus galima ją gauti.

Ergates.

MINERSVILLE, PA.

Spalio 4 dieną mainersviliečiai apvaikšėjo savo bažnyčios patarą Šv. Pranciškų. Oras buvo labai gražus todėl ir žmonių buvo pilna bažnyčia, kaip ant šv. mišių taip ir ant mišparų. Kunigų talkon atvažiojo iš aplinkinių parapijų 7. Išpažintį atliko suviršum keturi šimtai žmonių. Po paskutinių mišparų buvo iškilminga procesija, choras giedojo "Gardė ir šlovė," procesijoj dalyvavo Šv. Kazimiero Kareivių dr-jų, Mažų mergaičių didelės burys baltai pasidėję nešė savo veliavą. Jos sudarė ilgą eilę ir malonu į tuos kudiukus buvo žiūrėti.

Lai neišdila gerieji įspūdžiai iš mainersviliečių širdžių.

Darbai.

Darbai eina nekaip; po 4 dienas tedirba, mūsų žmonės moka uždirbti pinigų, bet nemoka jų čėdyti, dvi savaitės dirba, o kai gauna pėdą, tai per du vakarus praleidžia saliuone; ne visi taip daro, bet daugumas. Yra po 20 metų dirbusių mainose, kurie geras "pėdes" ėmė net po \$40 ir \$100 o nieko neturi, nei gerai pavalgyti nei kuo apsiręngti, tai tokie daugiausia pavydi kitiems, kurie vėliau atvažiuoja ir savo stubelę pasistatė, dailiai užgyvena ir pinigų turi susitaupę. Už tai karčiamininkai turi po kelis namus ir keletą karčiamininkų makabilius nusipirko pasivažinėti sau ant gero oro.

Parapijonas.

NEWARK, N. J.

Amerikonų auka lietuviams.

T. F. komiteto pastangomis, spalio 3 d. š. m. "Kenney" teatras paskyrė tos dienos pilną lietuviams nuo karės nukentėjusiems. Diena buvo graži, žmonių atsilankė nemažai, daug buvo matyti ir lietuvių. Pelnas tos dienos liko ir tapo pridutu T. F. komiteto kasininkui p. S. Pranui \$256.85. "Kenney" teatre viršininkai apgailestami, kad mažai pelno liko, išreikšia pasitikėjimą, kad T. F. komitetas dar sykį gausias skirti vienos dienos pilną lietuviams.

Daug darbuojasi čia gimę lietuviai.

Reikia pažymėti, kad prie T. F. komiteto yra susisipieję gana darbštūs veikėjai, kurie labai savo brolių vargančių dirba su pasišventimu. Kaip tai: komiteto pirmininkas K. Vaškevičius, Vincas Vaškevičius, pastarasis nors čia gimęs, bet ar tik ne daugiavausia iš visų komiteto narių veikia dėl savo brolių vargančių tėvynė, kurių nors nežino ir nepažįsta, vienok dirba dėl jų su didžiausiu pasišventimu. Jo veikimas p. V. V. daugiausia esti švietimaučių tarpe. Taip-gi nemažiau veikia ir p. J. Kraliauska, p-nia Gebienė, ir kiti. Kaip girdėt iš visų pusių rengianties, gal ir prie "Tag Day" bus prideramai prisirengta.

Vyčių susirinkimas.

Spalio 4 d. "L. Vyčių" 29-ta kuopa laikė savo mėnesinį susirinkimą. Susirinkimas pradėtas su programą. Jokių svarbių nutarimų šiame susirinkime nebuvo. Išklausyta raportai veikiančių komisių užtvirtinti ir tt. Nutarta

pradėti vakarinius kursus, Lietuvos istorijos, geografijos, ir aritmetikos. Vyčių valdybos susirinkime nors pasiginčyta, bet tie gmicai su tuo vakaru ir pasibaigė. Šiandien vėl Vyčių kuopoje darbas eina rimtas, sutartinas. Vytes jau beveik visos turi įsitaise tautiskų rūbus, kur Vyčių vietoje vakaruose tautiskai pasirėdę dalyvauja.

Kuopų susirinkimai.

Panėdžio vakare spalio 11 d. pripuola bertaininis susirinkimas 36 kuopos S. L. R. K. A. Pėtnyčios vakare spalio 8 d. pripuola susirinkimas 14-tos kuopos L. D. S. Abu Šv. Jurgio dr-jos svetainėje.

Beje dar pamiršau, kad Vyčių susirinkime buvo svarstyta klausimas kaip Vyčiai turi atsinešti į Žolino pasakytą prakalbą ir Vyčių įžaidimą. Nuomonių buvo visokių, kairurie reikalavo patraukti teismas, kiti vėl vartojo lietuvių priežodį "su durnu du turgu, su pliku nēr ko pešies." Galutinai visi vienbalsiai sutiko parašyti laišką D. L. K. V. dr-jai reikalaujant, kad ta dr-ją ar p. Zolną, (rodos jis ten priklauso) savo iškalbėtus žodžius juodinanti Vyčius darodytų faktais, ar to nepadarius, apšauktų melagystes per visus lietuvių laikraščius.

Tai tokios pas mumi naujienėlės.

Volungėlis.

ATHOL, MASS.

Moterų dr-jos susirinkimas.

Spalio 6 d. atsibuvo Šv. Onos dr-jos bertaininis susirinkimas. Narės beveik visos atsilankė salėn. P. A. Baronas atnešė kelis numerius "Darbininko" ir iki pabaigos susirinkimo išpardavė. Tarp kitko tapo nutarta dalyvauti 10 d. spalio vietinės Šv. Pranciškaus, parapijos rengiamojų procesijoj su veliava ir su ženklais. Dar reikia paminėti, kad čionai taip-gi gyvuoja ir Šv. Pranciškaus, gana skaitlinga, pašelpinė dr-jų; tik tai neturėdama savo veliavos, nemano viešai pasirodyti.

Yra pageidaujama, kad kiek pavyzdinčiau, užsilaikytų susirinkimuose. Yra išrinkta ir tvarkos prižiūrėtoja ir taip mūsų sutės, kaip bitutės zirze, o savo nuomones daugiausiai tylėjimu išreiškia. Pirmininkė paaiškino, kad knygynu, mažai naudojasi Dvasiškas vadovas, paaiškino naudą iš gerų knygų skaitymo. Yra vilitis, kad mūsų gerbiamos sesers ateityje pamylės skaitymą, apšviesties ir susirinkimuose pavydintiau užsilaikys. Ant galo viena narė niešė sumanymą, kad reikėtų surengti vakaras, bet kadangi jau buvo vėlus laikas, tai atidėjo ant kito susirinkimo apsarstyti.

A. P—tė.

CICERO, ILL.

Švietimo įstaigos.

Šiame miestelyje randasi dvi, taip sakant, apšviestos įstaigos — yra du knygynai.

Vienas, Šv. Kaz. Lietuvių Knygynas, užlaikomas to pačio vardo draugijos. Antras, "bepartyviškas" Cicero Lietuvių Knygynas Bepartyviškas, nes palaikymui to knygyno yra renkamos aukos nuo visų, neatsižvelgiant ant jų "pažiūrų. Bepartyviškas dar iš to, kad visi bepartyviškai "šlamšteliai" randasi pirmutinėje vietoje. "Draugo" ir "Kataliko" negalima rasti ten. Bepartyviškas dar iš to, kad tenai susiję iš "Biblijos", skaito ir "bepartyviškai" juokiasi iš jos.

Dabar Šv. K. Lietuvių knygynas paskutiniame savo susirinkime nutarė užprašyti visus katalikiškus laikraščius tarpe tų ir "Darbininką." Šis knygynas pilnas puikiausių ir naudingiausių knygų.

Ateina ilgi rudens vakarai ir kad nepraleisti juos nenaudingai, lietuviai turėtų lankytis jin kuodžiausiais.

Tik skaitydamas žmogus gali žinot, kaip ir kas darosi pasaulyje.

J. Antanas.

CEDAR RAPIDS, IOWA.

Darbuojasi tėvynės labui.

Spalio 3 d. Šv. Kazimiero K. Dr-jų turėjo susirinkimą. Susirinkime J. Toleikis inėšė sumanymą sutverti Tautos Fondo skyrių. Veik visi nariai tam pritarė ir tuojaus sutvėrė skyrių. Išrinkta valdyba. Pirm. išrinkta J. Toleikis, rašt. Martynas Mikienas, ižd. Kaz. Žioga. Čia pat sudėta aukų \$5.00.

Matyt pas čionykščius lietuvių tebėra tėvynės meilės. Užjaučia savųjų blogą padėjimą. Ima darbuotis tėvynės labui. Kai jau pradžia padaryta, tai gal ir toliau darbas bus varomas.

Kvies kalbėtoją iš Chicago.

Ta pat dr-ją nutarė surengti balių su prakalbomis. Kalbėtoją žada parsitraukti iš Chicago. Puikus dailtas. Čionykščiai lietuviai dar nėra girdėję gero kalbėtojo.

Darbai prastai eina.

Darbai čia ėmė eiti blogyn. Tai iš kitur pribuvusiam darbas sunku gauti. Yra vidutiniškai uždarbių. Uždirba po \$1.75 ir po \$2.50 į 10 val.

Baikorius.

CHICAGO, ILL.

Persekioja streikierius.

Rubsiuvių streikas tebesitęsia. Dabar jau streikuoja 30,000 darbininkų. Chicago policija labai žiauriai apsieina su streikieriais. Lazdomis daužo galvas. Daug areštuoją. Per vieną savaitę a sistema. Toksai pamatas negalėjo būt tvirtas. Pereitų metų Kongresas įvedė mokesį. Iki šiol Federacija nebuvo išsidirbusi savo Konstitucijos. Šių metų Kongresas išdirbtį galutiną projektą programos ir Konstitucijos pavedė būsimajai Federacijos Valdybai. Kitų metų Kongresas Federacijos programą ir Konstituciją peržiūrės ir užtvirtins.

L. R. K. Federaciją jos Valdyba prisirašys prie Amerikos R. K. Federacijos.

Buvo keli inėšimai iš Wilkes Barre, Pa parapijos, kurios apsarstės, Kongresas išreiškė pagėdavimą, kad del geresnio sutvarkymo lietuvių — katalikai, pereidami iš vienos parapijos į kitą, pasiimtų nuo klebono paliudijimą. Taip-pat nutarta išsiuntinėti visus Federacijos nutarimus visiems klebonams, kurie tuos nutarimus paskelbs tinkamu sau būdu parapijonams.

Buvo pakeltas klausimas, kaip kovojus prieš tvirkinančią spaudą ir kaip apsigynus katalikams nuo šmeižtų. Patarta, kad kiekvienos kolonijos lietuviai gali inėsti pasiskundimą pačtos viršininkams, per kurių rankas eina tokie laikraščiai ir kad tokiu būdu galima sustabdyti laikraštis. O geriausiu apsigynimu prieš visokius šmeižimus ir užsiplundinėjimus yra platinti gerus ir dorus laikraščius.

Kad daugiau išpardavus "Tautos Iždo" išleistų atviručių ir ženklelių, Kongresas nutarė pusę pelno nuo išpardavimo paskirti "Tautos Fondui". Apie tai kun. J. Misius praneš laikraščiuose, apgarsins, pas ką galima gauti tas atvirutes ir ženklelius. Paaiškėjo, jog Federacijos sekretariatui, norint sąžiniškai atlikti priedermes, bus begalės darbo; rašinėti į visus katalikiškus laikraščius, susirašinėti su draugijomis, vartyti agitaciją, vesti Federacijos ir Tautos Iždo knygas ir t. t. ir t. t. Pripažinta principas apmokamo darbo, ir todėl antram Federacijos sekretoriui Kongresas paskyrė,

reštavo 305 streikininkų. Vienas patapo auka o antras peršautas. Kapitalistai prisiamdė visokių bombų, kad žmones daužytų. Taip visados darbininkams einas. Policija kočėlais ir kulkomis mus vaišina.

Uždare saliuonus.

Chicago majoras Thompson liepė uždaryti saliuonus nedėliomis. Niekas nei nežinojo, kad tas įvykis. Tai-gi ta žinia į saliuoninkus it perkūnas trenkė. Už nepildymą bus skaudžiai baudžiami.

Streikininkas.

BRIGHTON, MASS.

Jau laikas susiprast.

Rugsėjo 26 d. Vieniybės" dr-ją buvo surengus prakalbas. Ton dr-jon, priguli katalikų ir socialistų. O kur įsimašo keli socialistai, tai jie vis pataiko reikalus užteršti. Taip buvo ir su "Vienybės" dr-jos prakalbomis. Kalbėjo Bagočius ir Dusaitis. Abu balbėtojų žinomos vertės žmogeliai. Jų kalbos tai virtynė burnojimų. Iš jų kalbų tik tas naujo buvo, kad ant "Darbininko" užsiplūde. Kedeno "Darbininką" apsvirtydami.

Aha, tai matyt gerai "Darbininkas" tiems ponams zvaktelėjo. "Darbininkas" dabar jiems bus neišimamui pašinu. Galės dabar spardyti, kol tik kojas pastatys. Broliai lietuviai katalikai, nebijokime tų niekalkibių dergimų mūsų laikraščio. Tik greičiau susipraskime. Neduokimės vedžioji cecilikams už nosies. Bet dabar tai gėda, tikra gėda "Vienybės" dr-jai, kad jau visų padorių žmonių paniekintus žmogelius kviečia į kalbėtojus. Todel greičiau susipraskime. Senai laikas nusikratyti nuo tų paniekintų žmogelių. Negaišinkime laiko, griebkimės katalikiškos spaudos, stiprinkime ją, o bedieviškos neremkime nei centu.

Brightono Pilietis.

CHICAGO, ILL.

S. L. R. K. 1-jo Apskričio Kp. Susirinkimas.

Sekmdienyje, spalio 3 d., Šv. Kryžiaus par. svetainėje įvyko svarbus SLRKA. Chicago ir apylinkės 1-jo apskričio kuopų susirinkimas. Nepribuvus valdybai šiam susirinkimui išrinkti nauji vedėjai: pirm. — kun. A. Skripko, rašt. — p. P. Mulevičius. Apšvarščius bėgančius reikalus, buvo kalbėta, kokiuo budu dabartines kuopas paakvatinti prie geresnio veikimo ir naujų kuopų organizavimo. Išrinkta nauja valdyba, kuri užims vietą ligi sausio mėnesio, 1916 metų. Pirmininku išrinkta p. A. J. Sutkus; rašt. ninku p. J. Palekas.

Toliau išrinkti dabartinio organizatoriaus, p. J. A. Sutkaus, pa-

gelbininkai arba kuopų organizatoriai. Kuopos, kurios nepriširdė savo delegatų į apskričio susirinkimą, privalo išrinkti organizatorius per savo kp. susirinkimus. Nutarta, kad visos kuopos, kurios randasi tame apskrityje, rengtų agicijines prakalbas. Kuopos, norinčios surengti prakalbas, jeigu bus reikalingumas kalbėtojų, gali kreipties prie apskričio valdybos.

Delegatų buvo iš 10 kuopų. Platesnis aprašymas ir protokolai bus paskelbta susivienijimo organe.

Sekantis susirinkimas bus laikomas Apveizdos Dievo par. svetainėje, lapkričio 7 d., 2 val. po pietų.

A. J. Sutkus, apsk. pirm., J. J. Palekas, rašt. ninkas, 4629 S. Paulina gat.

NEWARK, N. J.

Tautos Fondo komiteto surinktos aukos spalio 28 d. 1915 m. p. St. Šimkaus prakalbose.

Petronė Laveikiūtė aukavo 10 dol.

Po 5 dol. aukavo: Ant. Radzevičius, P. Jočis, M. Budarevičius, Alz. Tamkiūtė, A. Strazdas.

Po 3 dol. aukavo: J. Kraliauska, M. Vileišis, O. Marauskiūtė.

Po 2 dol. aukavo: V. Ambrazejus, A. Čelkis, J. Strazdas, J. Kanapka, M. Gebas, K. Salys, A. Verba, A. Nikstaitis, J. Lelešius, J. Kučinskas, N. Stanulyčė, A. Mamsaudukas, P. Staniulis P. Bilžienė, K. Kubilienė, O. Jasaitienė, O. Steponavičienė, J. Popartis, A. Staknevičius, J. Jotautas, P. Kuisis, D. Rupeinas, J. Sedis, J. Daukšys, K. Kasaitis, A. Petronius, J. Skanavis, Al. Miškunas, A. Žalius, J. Brazauskas, St. Adomaitis, Elzb. Lapėniūtė, V. Vinevičius, V. Kuprosevičius, A. Strungis, Morka Akialienė, P. Saunonienė, St. Misiunas, A. Milinavičius, A. Jesaitukė, K. Vaškevičius, A. Kaminskas, J. Lapėnas, A. Radzevičius, A. Žingžda, A. Kukis, M. Kukiūtė, A. Dabrauskas, A. Dauksaitė, N. Radavičius, K. Povilaika, J. Grigaitis, B. Alekna, O. Jasaitienė, A. Lapėniūtė, P. Lapėniūtė, O. Bilziūtė.

Po 1 dol. aukavo: B. Vaškevičiūtė, P. Lukšis, A. Poškus, K. Baškauskas, A. Striebias, S. Bražys, J. Stočkus, Vl. Zopa, A. Budrevičiūtė, J. Šlekaitis, V. Revinskas, M. Kancerienė, I. Matulienė, K. Ambazevičius, O. Kavosaitienė, A. Laukžemienė, Ant. Pempė, M. Žandaras, M. Jaskauskas, S. Naujalis, J. Janušis, J. Spranaitis, E. Kanapkiūtė, N. Jonikačiūtė, P. Vaičieliunas, J. Doffont, J. Misiūtė, J. Kuisis, P. Berta, A. Dauksaitė, I. Daukšys, J. Gumauskas, A. Matjošaitis, J. Spranaitis, P. Mikevičiūtė, J. Šidvis, J. Stanislova-

Tai matote, broeliai ir seselės: nekas kitas suteiks laisvę ir gerovę darbininkams, kaip Lietuvoje ir čia Amerikoje, tik tai viens darbininkų susipratimas, susiorganizavimas, vienybė ir sumaniai vedama nuolatinė kova.

Tai gi, mieli broliai, remkime kuomi galėdami tuos savo draugus tas savo organizacijas kurios rūpinasi iškovojimu geresnės ateities darbininkų luomui, kurios skleidžia susipratimą, apšvietą, o ypatinai rašykimės viisi prie L. D. S., prie S. L. R. K. A. prie R. K. F. A. Ankokime kiek išgalėdami Tautos Fondo, didinkime Tautos Iždą. Nes tos visos įstaigos su laiku padės mums kovoje už mūsų būvį, už mūsų tautystę ir abelnai už šviesesnę ateitį. Prisidės prie pakelimo brolių tėvynėje ir tokiu būdu prisidėsime prie padidinimo laisvės Lietuvoje.

Jos teisų ir šventą darbą ir tegul jiems Viešpats teisybės palaimina ko greičiau ir kogeriansių vaisų susilaukt iš to savo trisuo.

Mes gi tarkim žodį užuojautos ir pritarimo ir prisidėsime prie to garbingo darbo ypae prglėdami ko skaitlingiau prie mūsų krikščioniškų centralinių organizacijų. Kad būtų tarp mūsų ko didžiausia vienybė. Vienybė kalnus nuverčia, vienybė ir pasaulio tvarką pervers į geresnę, teisingesnę; tik duok Dieve, kad greičiau to susilauktume, taip pagaidaujamos vienybės ir geresnės ateities.

F. V.

tis, M. Šikšniūtė, J. Klemes, S. Agentas, J. Sereika.

Už įžangos tiketus St. Šimkaus prakalbose, surinkta \$46.65. Smulkii aukų surinkta \$18.70. Viso kartu p. St. Šimkaus prakalbose surinkta \$264.35. Nuo lapkričio 9 d. 1914 m. t. y. nuo T. F. komiteto įsikūrimo, aukų lyg šiol surinkta yra \$1300.17. T. F. komiteto raštinnikas, J. Brazauskas.

CHICAGO, ILL.

Atsilankykite į prakalbas.

Lietuvių Darbininkų Sąjungos 20 kuopa rengia dideles prakalbas. Tos prakalbos atsisbus bažnytinėje salėje, 1644 Wabansia Ave. seredoj, spalio 13 d. Įžanga visiems dykai. Kalbėtojai pakviesti žymiausi. Bus ir iš kitų miestų. Tikimasi didžio skaičiaus klausytojų.

Komitetas.

DAR APIE TĄ PATĮ.

Praeitame straipsnyje apie carą ir kaiserį rašiau, kad caras suteikė šioke tokią laisvę. Nemanykite, mieli broliai, kad tai suteikė iš savo geraširdystės, arba malonės; tą biskelį laisvės iškovojimo mūsų broliai, padėdami daug ir labai daug kruvino trisuo; kentėdami visokių užsiplundimų daug, daug lietuvių už tą laisvės kibirkštį savo kraują pralėjo ir gulė šėrovoje žemelėje jų kūnai ir pūva... o dar daug mūsų brolių kovotojų už tą laisvę kankinasi kalėjimuose, kits ir Sibiro tyruose atsidūrė, o kiti, išsilblaskę po platųjį pasaulį, vargsta ir skursta. Likusieji tėvynėje draugai nors ir parsidailę į katalikus ir mažatikius, bet visgi išvien darbuojasi tėvynės labo reikaluose, ir laiks nuo laiko ateina žinios, kad šitas iškovota; nors ir žinairodama ir pykdama valdžia, o vis delto liaudies prispirta nusileidžia prieš minijų teisingus reikalavimus. Tą mes matome dabar Maskolijoje. Matome, kad ten kova vidurinė verda kunkulioja, ir galima tikėtis, kad galų gale, liaudies bus viršus, o biurokratai ir kiti visi bus prispirti prie sienos, ir turės ant visko sutikti, ko tik bus iš jų teisingai reikalaujama.

Tai matote, broeliai ir seselės: nekas kitas suteiks laisvę ir gerovę darbininkams, kaip Lietuvoje ir čia Amerikoje, tik tai viens darbininkų susipratimas, susiorganizavimas, vienybė ir sumaniai vedama nuolatinė kova.

Tai gi, mieli broliai, remkime kuomi galėdami tuos savo draugus tas savo organizacijas kurios rūpinasi iškovojimu geresnės ateities darbininkų luomui, kurios skleidžia susipratimą, apšvietą, o ypatinai rašykimės viisi prie L. D. S., prie S. L. R. K. A. prie R. K. F. A. Ankokime kiek išgalėdami Tautos Fondo, didinkime Tautos Iždą. Nes tos visos įstaigos su laiku padės mums kovoje už mūsų būvį, už mūsų tautystę ir abelnai už šviesesnę ateitį. Prisidės prie pakelimo brolių tėvynėje ir tokiu būdu prisidėsime prie padidinimo laisvės Lietuvoje.

Jos teisų ir šventą darbą ir tegul jiems Viešpats teisybės palaimina ko greičiau ir kogeriansių vaisų susilaukt iš to savo trisuo.

Mes gi tarkim žodį užuojautos ir pritarimo ir prisidėsime prie to garbingo darbo ypae prglėdami ko skaitlingiau prie mūsų krikščioniškų centralinių organizacijų. Kad būtų tarp mūsų ko didžiausia vienybė. Vienybė kalnus nuverčia, vienybė ir pasaulio tvarką pervers į geresnę, teisingesnę; tik duok Dieve, kad greičiau to susilauktume, taip pagaidaujamos vienybės ir geresnės ateities.

F. V.

Išsimokys, kaip kojas pakratys.

Geras vyras ir apačioj darbo turi.

Ne delto kad negali — kad nemoka augstyn ne šoka, nekyla.

Federacijos Valdyba kreipėsi į Klebonus su pakvietimu, kad parapijos prigulėtų prie Federacijos. Kalbama apie labdarybę; paaiškėjo, kad Amerikos lietuviai pradeda steigti dvejopų rusių Labdarybės Draugijas:

Čikagiečiai steigia atskyrium nuo kitų tautų Šv. Antano Labdarybės Draugiją, kurią užtvirtino Jo Excelencija Chicago Antvyskupis E. J. Quigley; Baltimorečiai prisideda prie Amerikiečių Šv. Vincento a Paulo Labdarių Draugijos.

Federacijos Kongresas išreiškė pagyrimą Chicago Labdarių Draugijai; steigti Labdarybės Draugijas rytinėse Amerikos Valstijose didžiuma balsų nutarė pagal įstatų, išleistų tame dalyke Kardino Gibonso. Posėdis pasibaigė 5½ val. p. m.

KETVIRTAS POSĖDIS — 30 RUGSĖJO.

Posėdis prasidėjo ryte 10 valandą. Pribukalevo 44-tas delegatas p-lė O. Martišunaitė, nuo A. L. R. K. Mokslievių Susivienijimo.

Kun. Kemėšis praneša, kad prie L. R. K. Laikraščių Sąjungos prisidėjo: "Žvaigždė", "Tautos Rytas" ir Pittsburgo Žinioms" leisti Bendrovė. Vyskupo-lietuvių reikale kun. Kemėšis nurodė, kaip lenkai rūpinosi, kad gavus savo tautos vyskupą. Jie atsisaukė į Amerikos Antvyskupių susivažiavimą, o paskui į Šventąjį Tėvą.

Kongresas nutarė, kad būsimoji Federacijos Valdyba kreiptųsi su motyvuotu prašymu reikale Vyskupo lietuvių į Amerikos Antvyskupius ir Vyskupus, kurių diecezijose yra užtekimas lietuvių skaičius. Nutarta tame pat reikale kreipties prie Popiežiaus Delegato Washington. Delegatai į Apaštališkąjį Delegatą išrinkta vienas kunigas ir du svietikiai: kun. Kaulakis iš Philadelphia, Pa. p. J. Vasiliuskas iš Baltimore, Md. ir viena nuskirs būsimoji Federacijos Valdyba. Prašymas nutarta rašyti anglų kalboje. Kun. Kaulakis, išrinktas suredaguoti prašymą į Apaštališką Delegatą,

prizadėjo tą darbą atlikti į dviejų mėnesių laiką. Po prašymu pasirašys Federacijos Valdyba ir ingaliota Kongreso Komisija.

Sventąjam Tėvui prašymą įteikti Federacijos Kongresas ingalioja delegatus, kurie bus nuskirti A. Kunigų Sąjungos.

Kun. Kemėšis aiškina, kas davė iniciativą Darbininkų Sąjungai ir jų laikraščiu?

L. R. K. Spaudos Draugijos Susirinkime Chicagoje buvo įneštas tas klausimas ir paaiškėjo, kad tai labai reikalingas ir naudingas sumanymas. Bet kad Chicagoje tuom tarpu buvo jau įsteigti keli dien

PRAKILNUS NUTARIMAS.

Sv. Kazimiero R. K. Dr. ja pobažnytinėje svetainėje nedėlioje 10 d. vakare turėjo bėr-taininį susirinkimą. P. Jonas Valukonis, dr. jos naris, kurs buvo sugrįžęs iš Federacijos Kongreso, plačiai ir dailiai iš-aiškinio draugams apie lietuvių Federaciją. Ir visų draugų nutarta nuo Naujų Metų, tai yra nuo metinio mitingo, pri-sidėti prie Federacijos. Ponas Valukonis tuomi labai daug ge-ro padarė, nes daugelis narių, tai sakėsi, kad dar pirmą kart išgirdę apie buvimą Federaci-jos.

Prisirašė 6 nauji nariai. Nutarė surengti kada nors ne-tolimoje ateityje viešą susirin-kimą su prakalbomis. Mėne-sinių mokesčių buvo sumokėta \$201.10. Pašalpos ligoniams per rugsėjį išmokėta \$167.00

MONTELLO, MASS.

Rugsėjo 8 d. tapo užmuštas vienas darbininkas Shoe Co. Spark St. Nudėgė elektros vėla. Ji nu-trukus nukrito ant grindų. Jis tuom syk priėjęs norėjo pakel-ti. Kaip pasiėmė už vielos tuom syk ir trenkė iš antrų lu-bų pro langą lauk. Labai ap-degino ir ant vietos užmušė. Buvo apie 30 metų amžiaus. Iš tautos francuzas. Sako buk jo žmona buvo ligonbutyje. Sirgo ir buk dažinojus kat jos vyrą užmušė ir ji numirus.

Šiaučius.

VON STEUBEN STATUE
© J. OTTO SCHWEIZER

Didžiulė stovyla von Steubeno. Jis yra pasižymėjęs Suv. Va-lstijų revoliucijos laikų. Sto-vylą pastatydino vokiečių Su-sivienijimas Amerikoje. Stovy-la yra Valley Forge, Pa.

PAJIEŠKOJIMAI.

KAINOS: Vieną kartą, 1c. už kiekvieną žodį; 3 kartus, 2c. už kiekvieną žodį.

REIKALINGA mergina ar mo-teris, kuri norėtų važiuoti ant farmos gyventi ir būti drauge prie kitos moteris.

MRS. P. STUKAS,
R. 1. Box 131 A. Newton, N. H.

REIKALAUJAM mokerių siu-vėjų ant rain coats. Nemokančius išmokinam. **S. S. RAINCOAT CO.,** 157 8 th St., So. Boston.

PARDUODU. Rakandai (forni-čiai) dvieji ruošiniai ir virtuvei. G. M. 75 B. St. antros lubos (va-kare) So. Boston, Mass.

Eidamas pro šalį.

Užsik į mano naują krautuvę pa-sipirkti laikrodėlių, žiedų, len-čigėlių ar kitokių auksojį daiktą ant lengvų išmokėjimų. Užlaiko visokios rūšies namų laikrodžius. Tavoras 1 mos rūšies.

Taisome visokių šalių laikro-džius, žiedus, bronzolietus, len-čigėlius. Padarome labai pigiai. Darbas gvarantuojamas. Šliubi-nis laisvis ir kiti patarnavimai dy-kai.

P. KETVIRTIS JEWELRY CO.,
Kampas Broadway 324 E St.
So. Boston, Mass.

SO. BOSTONIEČIAMS.

Atminkite, kur yra
GALINIS, barberis.

Ofisas:

224 Broadway, So. Boston, Mass.
Pirmutinis ir geriausias barbe-rius. Plaukus kerpa šiokiomis dienomis už 15c. subatomis už 25c. Tai-gi žinokite ir plaukų kirptis ateikite šiokiomis dienomis. Busi-te čia geriau nukirpti, negu pas italiečius. Jei kam plaukai slen-ka, tai pas jį padeginama su žvake ir plaukai nustoja slinkę. Tik reikia laiku nueiti. Tai tik-ra teisybė, išbandytas dalykas. Dar veida paprosina su elektri-kos mašina. Mašina nuima nuo veido papuokas ir taip pagrazina veidą.

Todel, tautiečiai atsiminkite mano ofisą ir atsilankykite pas mane.

C. & P. PHONE ST. PAUL 5347

Jonas Grebliauskas

Grabininkas ir Balzamuotojas

OFISAS

500 So. Paca St., Baltimore, M.D.

Dr. Paul J. Jakmauh
(Jakimavičius)

Priemimo valandos:
Nuo 2 iki 3 po piet. Nuo 7 iki 8 vakare
509 BROADWAY Cor. G. ST. SO. BOSTON,
Tel 502 S. B.

J. P. TUINYLA,

Užlaikom didžiausią krautuvę deimantų, laikrodžių ir visokių žiedų, siutus ir overkutus duodam ant bargo ar ant išmokėsčių, ant lengvų išlygų; naują didelį ka-talogą siunčiame ant pareikalavi-mo už 25 c. stampu.

J. P. TUINYLA
822 Washington St., Boston. Mass.

Vienatinė Lietuviška Krautuvė

Kuri užlaiko visokio ta-voro, reikalingo maine-nieriams.

V. LUKOŠEVIČIA,
Minersville, - - Pa.

Siudinkite drapanas pas mus.

Siuvame vyrų ir moterų drapanas.

Darbas užtikrintas.

Broliai ir seseris, siuvimo darbus paveskite mumis. Iš pirmo karto įsitikinsite, jog darbą atliekame prideramai.
JONAS BERZELONIS & CO.
28 Chandler St., Boston, Mass.
Vienos durys nuo Berkley st.

Kur ir Ko Galima Gauti.

Kainos apgarsinimų: vieną mėnesį 5 eilutės \$1.25; metams \$10.00; virš 5 eilučių po 25c. už kiekvieną eilutę. Sie apgarsinimai priima-mi ne ant trumpesnio laiko kaip 1 mėnesio.

SO. BOSTON, MASS

MEISTRAS IR MALIORIUS
atlieka darbą kuogeriausiai, kai-nos žemiausios. Juozas Slaviskas, ofisas 310 W. Broadway, Namai 76 B. St. Tel. S. B. 562-R.

K. ŠVAGZDIS

Užlaiko automobilių su septy-nioms sėdynėms. Patarnauja vi-suose reikaluose dieną ar naktį. Adresas: 242½ W. Broadway.

BUGERNĖ

Mėsos, visokios rūšies daiktai. A. Algernonavičius ir P. Špokas 260 4-th St. So. Boston, Mass.

DIDELĖ KRAUTUVĖ

knygų ir visokių religiškių daiktų; rožančių, škaplierių, kryže-lių ir medelikių.
Paulius P. Mikaaluskas,
248 W. 4-th St., So. Boston, Mass.

LIETUVIŠKA UŽEIGA.

Užlaiko šiltų ir šaltų gėrimų, įvairių vaisių ir saldinių. Pris-tatom vestuvėms ir baliams. Mar-tinas Tamošaitis 317 Broadway.

MONTELLO, MASS.**M. A. NORKUNAS**

Geriausias vietinis fotografistas. Padaro paveikslus tinkamai ir pi-giai. 195 Ames St.
JUOZAPAS PIŠČIUKAS

Užlaiko savo krautuvėje šviežius vaisius ir daržoves.
Adresas: 28 Ames St.

ATKIN'S LUNCH

Galima gauti pietus neštis į fabri-ką. Valgius gardžiai gaminame.
31 SAWTELL AVE.

Telephone So. Boston 605.

ANTANAS SAPALIS

meistras
indeda telefonus, dengia sto-gus, ir atlieka visus staliorys-tės darbus prideramai.
KAINOS NEBRANGIOS.
Ofisas Gyvenimas
315 W. Broadway, 133 Bowen St.
SO. BOSTON, MASS.

Svarbu Lietuviams žinoti.**Nauja Lietuviška Aptieka.**

243 W. Broadway, South Boston, Mass.

Kiekvienas reikalauja teisingai sutaisy-tų, todėl kiekvienam patarnaus koteisingiausiai Aptiekorius Landžius, kuris yra pabaigęs Natio-nal Kolegiją, Amerikoje. Svarbu yra išsirinkti gerą gydytoją, bet da svarbiau gauti teisingai su-taisytus vaistus. Mūsų aptiekioj tas bus atliekama su didžiausia atyda koatsakančiausiai. Mūsų ap-tiekioj yra užlaikoma visoki vaistai, koki tik yra vartojami pasaulyje. Taip-gi užlaikome Cigarus, Saldumynus, Ice Cream'ą, Sodę ir t. t. Svarus ir atsakantis patarnavimas suteikiamas kožnam.

Juozas Landžius,

Registruotas aptiekorius

343 Broadway, So. Boston, Mass.

Ateina Žiema

Reikės visiems nusipirkti žieminių rūbų ir gerų čėverykų, tai-gi nepamirškite, kad mano krautuvėj yra užlaikomi geriausi tavorai.

ČEVERYKAI Vyrų, Moterų ir vaikų, geriausia padaryti, pagal naujausią madą, kožna pora gvarantuojama.

VYRŲ SKRYBĖLĖS VISOKIŲ KAINŲ.

Šiaip jau užlaikome visokius vyrų apređalus, marškinius, sveterius, pirštines ir t. t.

Mūsų kainos žemesnės už kitų.

NUOSIRDŽIAI UŽPRAŠOME.

C. P. YURGELUN,

377 W. BROADWAY, SO. BOSTON, MASS.

Ne buk be gero Katalikiško laikraščio.**Pažink Tikybos ir Doros Dėsnius.**

Žinok, kad nuo amžių lietuviai buvo maldingi žmonės. Didžiama lietuvių ir Amerike tebėra to-kiais. Tie tai geri tautiečiai privalo žinoti, jog jiems yra leidžiamas laikraštis vardu "TIKYBA IR DORA." Kiekvienoj maldingoj katalikiškoj šeim-noj privalo rasti tasai laikraštis.

"TIKYBA IR DORA" aiškina tikėjimo ir do-ros klausimus, atremia atskalūnų prikašiojimus ir užspūdinėjimus ant katalikų Bažnyčios, deda gražių apysakėlių.

"TIKYBA IR DORA" rūpinasi žmogaus sielos lavinimu ir jos tobulinimu.

Užsisakyk tą gerą laikraštį, o jis lankysis pas tave da kartų mėnesyje. Kainuoja metams tik 75 c. Jei "TIKYBOS IR DOROS" dar nematei, tai rašyk ir paduok savo adresą o vieną numerį gausi dykai.

Adresas:

1644 WABANSIA AVE. :: :: CHICAGO, ILL.

KATALIKAS

AMERIKOS LIETUVIŲ DIENRASTIS

VISUOMENĖS,

Literatūros ir Politikos iliustruotas Laikraštis

Amerikos Lietuvių Dienraštis "KATALIKAS" paduoda vėliausias žinias apie karą ir visokius statistinius pasulyje. Visuomenė pilnas indomų straipsnių.

Dienraštis "KATALIKAS" etna tautiš-kai krikščioniškoje dvasioje.

DIENRASČIO KAINA:

Metams	\$5.00.
Pusmet	3.00.
Trims mėnesiams	1.75.
Dviem mėnesiams	1.25.
Europoje metams	7.00.

Praneškite savo adresą, o gausite pasiūlymą vieną numerį veltui.

TAIPPAT UŽLAIKOMA
Didžiausia Knygų ir Muzikos Krautuvė
REIKALAUKITE KATALOGO

Rašydami laiškus ir siųsdami pinigų vi-sados adresuokite štai:

TANANEVICZ PUBLISHING COMPANY

3249-53 South Morgan Street
CHICAGO, ILL., U. S. A.

KATALIKAS

"Draugas" - Nesugriauinama Tvirtovė.

Sako, kad šioje gadynėje nesą nesudaužomų, neišgriaujamų tvirtovių. Netiesa. Jau daug metų, kai socialistai ir laisvamaniai sujungtomis spėkomis atkakliausia bombarduoja ir antpūdinėja Amerikos lietuvių katalikų tvirtovę "DRAUGA." Ta tvirtovė netik kad atsilaukė, netik kad nubloškino visus priešų smugius ir ant-puolius, bet dar išleido savo spėkų statyti tvirto-ves kitur, kur priešininkai yra įsigalėję.

Todel ypatinga yra ta tvirtovė, indomus tas laikraštis "DRAUGAS." Jo spėkos yra šauniai sumobilizuotos. Stok išvermingųjų, nepergali-mųjų pusėn, užsiprenumeruok "DRAUGA."

Metams \$2.00, pusmetiui \$1.00.

Adresas:

"DRAUGAS" PUBL. CO.

1800 W. 46 ST., :: :: CHICAGO, ILL

UŽSISAKYKITE RIMTĄ MĖNRAŠTĮ.

"Pažanga"

"PAŽANGA" yra mėnraštis ir skiriama prasi-lavinusiems lietuviams ir apsisikačiusiems darbi-ninkams.

"PAŽANGA" sutraukė prie savęs gabiausias Amerikos ir Europos lietuvių rašytojus ir pripildo-ma, todėl, originaliais raštais.

"PAŽANGOJ" gvildinama aktualiai lietuvių tautos klausimai.

"PAŽANGOJ" rasi dailiosios literatūros, nes jai bendradarbiauja talentingi Amerikos ir Europos literatai.

"PAŽANGA" pažymi įvairius pažangos apsi-reiškimus.

"PAŽANGA" nušviečia ir gvildena gyvenimo klausimus tautiškaikrikščioniškoje dvasioje.

Metinė prenumerata \$3.00, pusmetinė \$1.50, at-skiras numeris 25 c.

Adresas:

1800 W. 46 ST., :: CHICAGO, ILL.

Ieškome "Darbi-ninkui" agentų.**Broliai darbininkai!**

Skaitykite ir platinkite katalikišką savaitraštį

"Žvaigždė"

"ŽVAIGŽDĖ" yra seniausias lietuvių katalikų laikraštis, 16 pusl. didumo suteikia įvairių žinių iš Amerikos ir viso pasaulio gyvenimo.

METAMS ATSIETINA TIK \$2.00.

Korespondencijas ir pinigus siųskite šiuo adresu!

"ŽVAIGŽDĖ"

3654 RICHMOND ST., :: :: PHILADELPHIA, PA.

Vienatinė Lietuviška**APTIEKA**

Bostone ir visoje Massachusetts valstijoje. Gvduolių gali-te gaut kokios tik pasaulyj vartojamos, bet ypatingai ge-ros sekancios gyduoies.

Nuo Reumatizmo	1.00	Gyduolės del pataisymo	
Nuo slinkimo plaukų		apetito	1.00
ir pleiskany	75c.	Gyduolės del suvalnuimo	50c.
Nuo kosulio, gripo		vidurių	
ir slogos	1.00	Gyduolės nuo kosulio ir	
Kraujo Valytojas	1.00	sunkaus kvėpavimo	1.00
Nuo saulės nudegimo	50c.	Gyduolės nuo vištakių	
Bobro lašai	1.00	(corn's)	15, 20 ir 25c.
Nuo suirimo Nervų	1.00	Pilės del Kepenų	
Vaikų ramintojas	25c.	ir Inkstų	75c.
Pamoda plaukams	25c.	Proškos nuo nerviško gal-	
Nuo viduriavimo		vos skaudėjimo	10 ir 25c.
suaugusiems	50c.	Gumas nuo dantų gėlimo	10c.
Nuo viduriavimo		Tikra lietuviška Trejanka	
mažiems	25c.		25c.
Gydanti mostis		Visokie kviepianti	
nuo pūckų	50c.	muliai	10, 15 ir 25c.
Nuo prakaitavimo kojų	25c.	Perfumos visokių gėlių	25,
Mostis ir skysčiai		50, 75, 1.00, 2.00 ir daugiau.	
niežų ir parkų	1.00		

Taip-gi turiu gyduolių vėliausio išradimo, nuo visokių paslap-tingų ir kitokių ligų.

Jeigu norite gaut tikrus vaistus, kurie sugrąžintų jums svei-kačią, kreipkitės pas mane, o aš užtikrinu, kad visame bus sąžiniškai patarnauta.

RECEPTUS SUTAIŠAU TEISINGAI,

nežiurint, ar jie būtų Amerikos ar Europos daktarų. Gy-duolių galite reikalaut ir per laiškus, o mes prisiusime jums expresu. Visokiame reikale kreipkitės šituo adresu:

K. ŠIDLAUSKAS

226 Broadway, kertė C St., So. Boston, Mass.

Geriausią Lietuvišką Krautuvę.

So. Bostone..

Kurioje galima gauti pirkti gramofonų ir lie-tuviškų naujausios mados rekordų su lietuviškais dainomis ir šokiais.

Jei norite pasirinkti, tai reikalaukite katalogo, kurs siunčiamas visiems, kurie prisijų 4 c. stampe. Taip-gi laikome geriausių ir naujausios mados drapanų, vyriškų marškinių-viršutinių ir apatinių, skrybėlių ir šiaip visokių drapanų ir daiktų, vy-rams reikalingų.

ČEVERYKŲ LAIKOME vyrams, moterims ir vaikuciams, dideliems ir mažiems.

Viršūninių tavorų gerumą gvarantuojame. A-teikite o pamatysite, jog pas mus gausite pigiau, negu kur kitur.

Jei kartą pas mus pirkisi, tai ant visados mūsų kostumerių tapsi, nes būsi mumis patenkintas.

CHAS. URBON IR A. PILVINIS,

233 BROADWAY, (prie C St.)

SO. BOSTON, MASS.

Karė, mobilizacija...

Visi tautiečiai, jauni ir seni, vyrai ir moters, mer-ginos ir vaikai, nei minutes neatidėliodami marš į mobili-zacijos punktus. Kuogreičiausia ruoškimės į baisią, sunkią, ilgą karę. Sujungkime jėgas kariatus su baisių, galingų, beširdžių priešų, kurs baigia mus terioti. Baisiusis prie-šas pasalingu būdu įlindo mūsų šiekį tarpan ir skerdžia mu-siškius, kaip meitėlius. Nejučiomis baisiusis priešas prie-veisė tarp mūsų visokių nuodingų vabaly, kirmėlių, žalių, bjaurių šliužių. Del to įsibriovusio priešo mūsų tarpan musiškaiai ėmė skėsti varguose, nedorybėse.

Todel apsaukiame jam karę, kuri gal truks dešimtme-čius, gal šimtmečius.

Kelkime kovos balsą nuo krašto iki krašto, didmies-čiuose miestuose, miesteliuose visose kolonijose. Pakelki-me balsą, sujusime, kad nuo mūsų balsų ir sujudimo sudrebėtų žemė, suvirpėtų oras ir kad nuo to sugriutų paskutinės didžiausiojo priešo tvirtovės ir drutvietės.

Visokios informacijos, nurodymai, instrukcijos kari-niame mūstre, strategikoje, ginklų, amunicijos, provizijos, kreiptis į generolio štabo buveinę.

Nuolatinės instrukcijos leidžiamos kas mėnuo. Per metus atsieina tik 50c. Generališko štabo adresas:

"Tautos Rytas"

Rev. J. Valaitis.

28 CHERRY STREET, :: :: SHAMOKIN, PA.